

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

(назва факультету/підрозділу)

КАФЕДРА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання)

Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань

назва навчальної дисципліни

обов'язкова професійна

обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова

за освітньо-професійною програмою «Охорона праці»

назва освітньої програми

підготовки бакалавра

найменування освітнього ступеня

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

код та найменування галузі знань

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

код та найменування спеціальності

Рекомендовано кафедрою охорони праці та техногенно-екологічної безпеки

(назва кафедри)

на 2023 – 2024 навчальний рік.

Протокол від 28 серпня 2023 року №2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань»

(назва навчальної дисципліни)

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Одним із основних напрямків запобігання нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві є проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, формування відповідального ставлення працівників до особистої безпеки та підвищення рівня культури праці. На вирішення зазначених завдань і спрямовано вивчення навчальної дисципліни «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань».

Вивчення дисципліни передбачає розкриття таких актуальних питань охорони праці, як:

- стану і причин виробничого травматизму і професійних захворювань;
- організації навчання та інструктажів з охорони праці;
  - змісту заходів профілактики виробничого травматизму у сфері гігієни праці, виробничої санітарії і безпеки праці;
  - впливу факторів виробничого середовища та трудового процесу на умови праці та їх гігієнічної класифікації;
- атестації робочих місць за умовами праці;
  - запобігання виробничого травматизму в умовах та на об'єктах підвищеної небезпеки;
- прогнозування та оцінки професійного ризику;
  - застосування зарубіжного досвіду у сфері профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань

Передбачається розвиток у здобувачів вищої освіти логічного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки дисципліни із повсякденним життям; формування світогляду, що базується на аксіологічних пріоритетах профілактики виробничого травматизму.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Малько Олександр Дмитрович, старший викладач кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки факультету техногенно-екологічної безпеки, кандидат військових наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 304. Телефон (робочий) – (057)707-34-46.
E-mail	malko_ad@ukr.net
Наукові інтереси	Імплементация міжнародних стандартів у сферу охорони праці. Прогнозування та оцінка техногенної безпеки.
Професійні здібності	Професійні знання, досягнення практичних результатів у сфері наукової діяльності, значний досвід викладацької роботи.
Наукова діяльність за світнім компонентом	Стаття: problems of adaptation of the legislation of Ukraine in the sphere of ensuring the human right to safe working conditions to international and European standard. Тези доповідей: міжнародні та європейські стандарти у сфері охорони праці; використання європейського досвіду для удосконалення управління охороною праці ремонтного підприємства; про впровадження ризикоорієнтованого

	<p><u>підходу у систему управління охороною праці;</u> впровадження ризикорієнтованого підходу у систему управління охороною праці на основі міжнародного стандарту ISO 45001:2018.</p>
--	--

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 15.00 до 16.00 онлайн на платформі Zoomу або кабінеті № 308. У разі необхідності час додаткової консультації здобувача вищої освіти погоджується окремо.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових, організаційно-технічних, соціально-економічних та психологічних питань профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань, визначеного відповідними нормативно- правовими актами, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників повідношенню до результатів виробничої діяльності.

Опис навчальної дисципліни

найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Обов'язков професійна	Обов'язков професійна
Рік підготовки	4-й	4,5
Семестр	7-й	8,9
Обсяг дисципліни:		

- в кредитах ЄКТС	4,5	6
- кількість модулів	2	2
- загальна кількість годин	135	180
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	22	20
- практичні заняття (годин)	16	4
- семінарські заняття (годин)	16	
- лабораторні заняття (годин)	6	
- курсовий проект (робота) (годин)		
- інші види занять (годин)		
- самостійна робота (годин)	75	156
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)		
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є «Засоби індивідуального захисту людини», «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми **«Охорона праці»**,
назва

вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.	ПРН08
Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.	ПРН15
Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.	ПРН21
Володіти методами реалізації заходів з профілактики виробничого травматизму, професійної захворюваності, аварійності, прогнозувати	ПРН29

їх ефективність, орієнтовану на підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці.	
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.	ДРН1
Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.	ДРН2
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності	ДРН3
Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.	ДРН4
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.	ДРН5
Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів	ДРН6

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	К
Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.	К20
Здатність здійснювати облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на об'єктах суб'єкта господарювання, аналіз реалізації профілактичних заходів виробничого травматизму та гендерної складової трудової діяльності.	К32
Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД

Здатність застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони праці та організувати контроль за додержанням передбачених ними вимог.	ОКД1
Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи із забезпечення безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасних випадків і професійних захворювань.	ОКД2
Здатність аналізувати ефективність діяльності служби охорони праці та особливості організації системи управління охороною праці - підприємства.	ОКД3
Здатність здійснювати облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на підприємстві	ОКД4
Здатність здійснювати діяльність у межах забезпечення страхування працівників від нещасних випадків на виробництві.	ОКД5

Програма навчальної дисципліни Теми

навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Правові та організаційні засади профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань

Тема 1.1. Загальні засади профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань.

Актуальність і необхідність вивчення дисципліни. Правова основа профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань. Зміст і структура дисципліни. Стан та основні причини виробничого травматизму та професійних захворювань і заходи щодо їх попередження.

Тема 1.2. Навчання та інструктажі з охорони праці як основний організаційний захід профілактики виробничого травматизму.

Організація навчання з питань охорони праці в системі організаційних заходів профілактики виробничого травматизму. Види навчання та інструктажів й їх значення для профілактики виробничого травматизму і порядок проведення. Стажування і допуск до роботи працівників. Організація і проведення вступного інструктажу..

Тема 1.3. Профілактичні заходи у сфері гігієни праці, виробничої санітарії та виробничої безпеки

Шкідливі виробничі фактори та їх класифікація. Гігієна праці та виробнича санітарія, їх завдання і заходи у сфері у сфері профілактики виробничого травматизму. Нормування як засіб забезпечення здорових і безпечних умов праці, запобігання професійним захворюванням. Небезпечні виробничі фактори та наслідки їх впливу на життя і здоров'я працюючих

Загальні вимоги виробничої безпеки щодо виробничих процесів і устаткування. Організаційні-технічні заходи щодо запобігання виробничого травматизму і професійних захворювань. Загальні принципи організації робочого місця.

Тема 1.4. Гігієнічна класифікація праці як важливий захід профілактики виробничого травматизму.

Умови праці та їх вплив на здоров'я і життя працюючих. Гігієнічні критерії оцінки умов праці. Класифікація умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.

Модульний контроль 1.

МОДУЛЬ 2.

Тема 2.1. Атестація робочих місць – основа профілактики виробничого травматизму.

Загальні засади атестації робочих місць. Процедура вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу. Аналіз стану умов праці. Організація роботи по атестації РМ за умовами праці. Порядок складання карти умов праці.

Тема 2.2. Профілактика виробничого травматизму в умовах та на об'єктах підвищеної небезпеки.

Роботи з підвищеною небезпекою їх перелік та загальні вимоги до їх організації. Профілактика виробничого травматизму при організації робіт, експлуатації і застосуванні машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Організація робіт підвищеної небезпеки, що виконуються за нарядом-допуском.

Тема 2.3. Прогнозування та оцінка професійного ризику як важливий захід профілактичної діяльності.

Прогнозування у сфері профілактики виробничого травматизму. Оцінка професійних ризиків – важливий інструмент для поліпшення умов праці. Методи оцінки професійних ризиків та їх застосування.

Тема 2.4. Використання заходів та засобів безпеки у сфері профілактики та запобігання виробничому травматизму

Знаки безпеки та їх застосування. Засоби колективного та індивідуального захисту та умови та порядок їх використання.

Тема 2.5. Зарубіжний досвід профілактичної діяльності у сфері охорони праці

Модульний контроль 2

Екзамен

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна (денна, вечірня) форма):

:

Назви модулів і тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	Поточний контроль
1	2	3	4	5	6	7	8
7-й семестр							
Модуль 1							
Тема 1.1. Загальні засади профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань..	10	2	2			6	
Тема 1.2. Навчання та інструктажі з охорони праці як основний організаційний захід профілактики виробничого травматизму.	14	2	2	2		8	
Тема 1.3. Профілактичні заходи у сфері гігієни праці, виробничої санітарії та виробничої безпеки.	38	6	4	4	6	18	
Тема 1.4. Гігієнічна класифікація праці як важливий захід профілактики виробничого травматизму. Модульний контроль 1.	12	2	2			8	
Підсумкова модульна (контрольна) робота							
Разом за модулем 1	74	12	10	6	6	40	
7-й семестр							
Модуль 2.							
Тема 2.1. Атестація робочих місць – основа профілактики виробничого травматизму	14	2		4		8	
Тема 2.2. Профілактика виробничого травматизму в умовах та на об'єктах підвищеної небезпеки.	18	2	2	4		10	
Тема 2.3. Прогнозування та оцінка професійного ризику як важливий захід профілактичної діяльності.	11	2		2		7	
Тема 2.4. Використання засобів та засобів безпеки у сфері профілактики та запобігання виробничому травматизму. Модульний контроль 2.	10	2	2			6	
Підсумкова модульна (контрольна) робота							
Тема 2.5. Зарубіжний досвід профілактичної діяльності у сфері охорони праці.	8	2	2			4	
Разом за модулем 2	61	10	6	10		35	
Разом за дисципліну	135	22	16	16	6	75	

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Актуальність і необхідність проведення профілактики виробничого травматизму.	2
2.	Організація навчання з питань охорони праці	2
3.	Профілактичні заходи у сфері гігієни праці та виробничої санітарії	2
4.	Засоби безпеки в системі профілактичних заходів попередження виробничого травматизму та професійних захворювань	2
5.	Зарубіжний досвід профілактичної діяльності у сфері охорони праці.	2
	Разом	10

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація і проведення вступного інструктажу з охорони праці.	2
2.	Ознайомлення з практикою проведення профілактичних заходів у сфері гігієни праці, виробничої санітарії та виробничої безпеки на	6

	одному із підприємств м. Харкова	
3.	Тема 1.3. Санітарно-гігієнічна оцінка показників мікроклімату та забруднення повітря виробничих приміщень.	4
4.	Порядок заповнення карт умов праці при атестації робочих місць.	2
5.	Оцінка рівня професійного ризику працівника	6
6.	Застосування методики визначення об'єктів підвищеної небезпеки	2
	Разом	22

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Дослідження параметрів мікроклімату виробничих приміщень	4
2.		
2.	Дослідження ергономічності засобів індивідуального захисту органів дихання	2
	Разом	6

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Складання програми вступного інструктажу.
  2. Оцінка умов праці у виробничому приміщенні за параметрами мікроклімату та у разі дії хімічного фактора.
  3. Складання карти умов праці в холодну пору року.
  4. Оцінка професійного ризику працівника на робочому місці
- Примітка: номер варіанта та умови виконання індивідуального завдання наведені в практикумі «Профілактика виробничого травматизму і професійних захворювань»

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань (якщо є), консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання (на свій вибір варіанти):

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація в системі Powerpoint, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);

- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний;

- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- науково-дослідна робота;

- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, виконання індивідуальних завдань, модульних контрольних робіт та екзамен.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою

Форми поточного та підсумкового контролю

Під час викладання навчальної дисципліни «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань» використовуються поточний та підсумковий методи контролю здобувачів вищої освіти:

Поточний контроль засвоєння вивченого матеріалу здійснюється на кожному практичному та семінарському занятті шляхом проведення усного і письмового опитування. Він призначений для перевірки якості засвоєння навчального матеріалу, стимулювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти та вдосконалення методики проведення занять.

Поточний контроль може проводитися наступними способами:

- усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;
- письмовий експрес-контроль (летючка) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять, або після завершення вивчення матеріалу змістового модуля;
- тестовий контроль – як правило, проводиться після завершення вивчення здобувачами вищої освіти матеріалу блоку змістових модулів;
- комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експрес-контролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума поточної та контрольної оцінок (балів) з даного модуля. Оцінювання кожного контрольного модуля необхідно проводитися таким чином, щоб звітність за результатами засвоєння модуля була за обов'язкові види робіт та допоміжні завдання (у цьому разі, враховується активність та поточна успішність здобувачів вищої освіти на семінарах, практичних заняттях тощо).

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять

I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	6	1	6
	семінарські заняття	3	5	15
	практичні заняття*	3	5	15
	Лабораторні заняття*	2	7	14
Разом за модуль 1				50
Модуль 2	лекції	5	1	5
	семінарські заняття	2	5	10
	практичні заняття	3	5	15
Разом за модуль 2				30
Разом за поточний контроль				80
II. Індивідуальні завдання				12
III. Оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, виконання досліджень, підготовку наукових публікацій тощо*				20
IV. Підсумковий контроль (екзамен)				18
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

* Оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, виконання досліджень, підготовку наукових публікацій тощо виставляється таким чином, щоб загальна сума балів не перевищувала **100**.

Поточний контроль.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача вищої освіти впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

До уваги уваги беруться додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти, які виконуються у формі реферату або індивідуального завдання з дослідженням питань, які стосуються специфіки його професійної діяльності (для здобувачів вищої освіти, що навчаються по індивідуальному плану) або за тематикою дипломної його роботи. Здобувач вищої освіти може обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі реферату, презентації, добірки відеоматеріалів, створення відео- або фоторяду

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за змістом визначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється від 0 до 5 балів):

5 бали – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

3-4 бали – здобувач частково володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;

1-2 бал – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може окреслити основні аспекти визначеної теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкриває лише окремі положення, допускаючи при цьому суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка його подання, культура мовлення, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному та лабораторному занятті (оцінюється від 0 до 5 балів):

5 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, звіт оформлений граматично і стилістично без помилок;

3-4 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у звіті допущені значні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Індивідуальні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (оцінюється від 0 до 3 балів)

3 бали – завдання виконане в повному обсязі і за своїм варіантом, відповідь вірна, завдання оформлено граматично і стилістично без помилок;

2 бали – завдання виконане в повному обсязі і за своїм варіантом, відповідь вірна, оформлення завдання виконано з помилками;

1 бал – завдання виконане за своїм варіантом неповно, відповідь невірна, у звіті допущені граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі екзамену на завершальному етапі з метою оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти, оцінки їх знань і навиків за обсягом, якістю, глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності відповідно до моделі фахівця здобувача вищої освіти. Організаційні питання проведення екзамену наведені у методичній розробці для проведення екзамену з дисципліни.

До уваги беруться *додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність* здобувача вищої освіти.

Отримані здобувачем вищої освіти бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань.

Критерії оцінювання знань на екзамені:

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені (оцінюється від 0 до 18 балів):

– *18 балів* - здобувачеві, який повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, може дати відповіді на всі питання екзаменаційного білету (тестового контролю в системі OPEN-Test 2), опанував рекомендовану

літературу. При цьому оцінку – 20 балів можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою дисципліни, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

12 балів – здобувачеві, який в основному оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні та у відповідях допустив помилки;

6 балів – здобувачеві вищої освіти, який показав мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, в основному вивчив основні терміни дисципліни, але у відповідях допустив помилки;

0 балів – здобувачеві вищої освіти, який не показав мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, не знає основні терміни дисципліни.

Підсумкова оцінка за дисципліну формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача вищої освіти впродовж семестру;
- за результатами виконання індивідуальної роботи;
- підсумкового контролю успішності здобувача вищої освіти за результатами складання екзамену. Для складання заліку формується перелік питань. Екзамен здається за екзаменаційними білетами. Перелік питань, які виносяться на екзамен наведені в методичній розробці проведення екзамену.

До уваги можуть братись *додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність* здобувача вищої освіти.

Політика викладання навчальної дисципліни

Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

Активна участь в обговоренні навчальних питань, змістовна підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

Під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з навчальною метою і з дозволу керівника заняття.

Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 40 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

Суворе дотримання правил безпеки під час організації виїзних занять на об'єкти (не) виробничої сфери.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Охорона праці», галузь знань 26, «Цивільна безпека», спеціальність 263 «Цивільна безпека». https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2020/263_OR_mag20.pdf

2. Малько О.Д., Резніченко Г.М. Курс лекцій «Профілактика виробничого

травматизму та професійних захворювань». Харків – НУЦЗУ, 2020. – 95 с.

3. Малько О.Д., Тур Д.А. Аналіз умов праці газозварювальника при проведенні ремонтних робіт в теплових мережах: мат. Міжнародної науково-практичної конференції курсантів та студентів «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту»: – Харків: НУЦЗУ, 2018. - С. 375.

4. Малько О.Д., Пономаренко К.О. Досвід Японії щодопрофілактичної діяльності у сфері охорони праці: . мат міжнародної науково-практичної конференції молодих учених., 28-29 березня 2018 року. Харків: НУЦЗ України, 2018. 434 с. С. 331.

5. Малько О. Д., Шароватова О. П., Цимбал Б. М., Бахарєва Г. Ю. Модель прогнозування виникнення аварії на потенційнонебезпечному об'єкті з використанням математичної моделі надійності технічної системи. // Проблеми надзвичайних ситуацій Збірка наукових праць. Випуск 27, 2018 – С. 66-72.

6. Малько О.Д., Правдюк А.В. Деякі особливості охорони праці персоналу в рентгенівських кабінетах: мат. Міжнародної науково-практичної конференції курсантів та студентів «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту»: – Харків: НУЦЗУ, 2018. - С.

7. Третьяков О.В. Охорона праці: Навчальний посібник. Для самостійної роботи студентів / О.В. Третьяков, В.В. Зацарний, В.Л. Безсонний. – Х.: УЦЗУ, 2009. – 436 с.

8. В.У. Жидецький. Основи охорони праці. Підручник -.: – Київ, Знання, 2015

9. Закон України «Про охорону праці» (Введено в дію Постановою ВР № 2695-ХІІ (2695-12) від 14.10.92.

10. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.2001 № 2245.

11. Наказ МОЗ України від 08.04.2014 № 248 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу».

12. Технічний регламент про безпеку машин і устаткування, прийнятий постановою № 62 Кабінету Міністрів 30 січня 2013 року.Перелік робіт з підвищеною небезпекою Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.1.2005 № 15.

13. Перелік видів робіт з підвищеною небезпекою, Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107.

14. Постанова КМУ від 1 серпня 1992 р. N 442 «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці» (зі змінами та доповнення внесеними постановою КМУ № 741 від 05.10.2016 року).

15. Постанова КМУ від 8 лютого 2012 р. № 237 «Про затвердження Порядку визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності».

17. Постанова КМУ від 08.11.2000 р. № 1162 «Про затвердження переліку професійних захворювань».

18. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.12.2004 № 614

«Про затвердження Порядку складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці»

Інформаційні ресурси

1. Фонд соціального страхування України – <http://www.fse.gov.ua>.
2. Єдиний веб портал органів виконавчої влади – <https://www.kmu.gov.ua/ua>
3. Державна служба України з питань праці – <http://dsp.gov.ua>
4. Науково-виробничий журнал «Охорона праці» - <http://ohoronapraci.kiev.ua>
5. Головне управління Держпраці у Харківській області - <http://www.kh.dsp.gov.ua>
6. Журнал пожежна та техногенна безпека - <http://presa.ua/pozhezhna-ta-tehnogenna-bezpeka.html>

Розробник:

доцент кафедри охорони праці та
техногенно-екологічної безпеки, к.в.н., доцент

Олександр МАЛЬКО